

ANTI-PESTPROTOCOL

Boulevard410

School met **meer ondersteuning**

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	3
Uitgangspunten van Boulevard410	4
Wat wordt onder pesten verstaan?	5
Uitgaan van rollen die onderscheiden worden bij pesten	6
Mogelijke signalen voor een peestsituatie	7
Wat doet de school aan preventie	8
Te zetten stappen als (er vermoed wordt) dat gepest wordt	9
Eventueel te verwachten problemen bij de aanpak van pesten	11
Contactpersonen en instanties	12
Informatie voor ouders	13

INLEIDING

In elke klas zit wel iemand die wordt gepest. Het Nederlands Jeugd Instituut doet jaarlijks onderzoek naar dit onderwerp. Conclusie: 10% van de kinderen wordt gepest. Dat gebeurt vooral op school. Maar ook na schooltijd stopt het niet. Soms is pesten makkelijk te herkennen. Jongens zijn vaak slachtoffer van fysiek geweld, terwijl het bij meisjes meestal om verborgen pesterijen gaat. Pesten komt op alle leeftijden voor.

Onze school wil én moet een veilige omgeving zijn voor alle leerlingen én teamleden: om te leren, te werken, vrienden te maken en om je prettig te voelen. Je veilig voelen en respect voor een ander hebben zijn belangrijke waarden op onze school. Hier schenken we veel aandacht aan. Soms vertoont een leerling gedrag, waarbij geen respect wordt getoond voor anderen, of waarbij voor anderen of zichzelf een onveilige situatie ontstaat. We proberen de achterliggende oorzaak van dit gedrag te vinden en aan te pakken. Het negatieve gedrag op zich, bijvoorbeeld agressie en pesten is uiteraard niet acceptabel en hier wordt dan ook altijd door school op gereageerd. Een leerling die zich bedreigd voelt, kan altijd een beroep doen op zijn eigen groepsleerkracht. Ook ouder(s)/ verzorger(s) kunnen daarover met school praten. Samen zoeken we naar oplossingen.

In dit protocol wordt beschreven hoe te handelen bij pestgedrag bij onze leerlingen. Alle geledingen, zoals: bevoegd gezag, medezeggenschapsraad, ouderraad, team en directie, stemmen in met het beleid en het plan van aanpak

DE UITGANGSPUNTEN VAN BOULEVARD410

Binnen de school voelen leerlingen, ouders en teamleden zich veilig. Wederzijds begrip en respect zijn voorwaarden om samen vreedzaam te leven. Je veilig voelen op school betekent dat je wordt geaccepteerd, gestimuleerd, gewaardeerd en gemotiveerd. Dat je weet waar je terecht kunt als je hulp of steun nodig hebt.

Om dit te realiseren, zijn er duidelijke schoolregels en afspraken gemaakt waar iedereen, groot en klein, zich aan moet houden.

Binnen de school wordt gewerkt met een eigen programma voor de sociale en emotionele ontwikkeling, waarbij onder andere gebruikt wordt gemaakt van de methodes PAD (Programma Alternatieve Denkstrategieën) en de Vreedzame School.

De volgende uitgangspunten vinden wij van groot belang op het gebied van veiligheid: • Een schooldag verloopt volgens een vast patroon (rooster).

- Met elkaar bewaken we de rust en de regelmaat.
- Leraren zijn consequent en in hun gedrag 'voorspelbaar'.
- Leerlingen leren stem te geven aan dat wat ze voelen en respect op te brengen voor de gevoelens van een ander.
- Leerlingen worden aangesproken op respectloos gedrag of grove taal.
- Pestgedrag wordt altijd, in overleg/ samenwerking met de ouders, opgepakt.

Een goed klimaat bevorderen we ook met plezierige zaken als vieringen, projecten, schoolreisjes en een schoolkamp. Een open communicatie met elkaar bevordert een goede sfeer.

WAT WORDT ONDER PESTEN VERSTAAN

Plagen

- Gebeurt onbezonnen of spontaan.
- Heeft geen kwade bijbedoelingen.
- Duurt niet lang, gebeurt niet vaak en is onregelmatig. Speelt zich af tussen "gelijken".
- Is meestal te verdragen of zelfs plezierig, maar het kan ook kwetsend of agressief zijn.
- Meestal één tegen één.
- De rollen liggen niet vast: nu eens plaagt de een, dan de ander.
- De pijn, lichamelijk of geestelijk, is draaglijk en van korte duur. Soms wordt ze als prettig ervaren (plagen is kusjes vragen!).
- De relaties worden na het plagen meteen hervat.
- Het geplaagde kind blijft een volwaardig lid van de groep.
- De groep lijdt niet onder plagerijen of vindt nadien meteen haar draai terug.

Pesten

- Gebeurt met opzet: de pestkop weet vooraf wie hij of zij zal pesten, op welke manier en wanneer.
- Wil iemand bewust kwetsen of kleineren.
- Kan lang blijven duren, gebeurt meer dan eens, is systematisch. Houdt niet vanzelf op na een poosje.
- De strijd is ongelijk: de pestkop heeft altijd de bovenhand: De pestkop voelt zich zo machtig als het slachtoffer zich machteloos voelt.
- De pestkop heeft geen positieve bedoelingen wil pijn doen, vernielen of kwetsen.
- Meestal een groep (pestkop, meelopers en supporters) tegenover één geïsoleerd slachtoffer.
- Heeft een vaste structuur. De pestkoppen zijn meestal dezelfde, de slachtoffers ook. Als de slachtoffers wegvallen, kan de pestkop wel op zoek gaan naar een ander slachtoffer.
- Als er niet op tijd wordt ingegrepen, kunnen de lichamelijk en geestelijke gevolgen ingrijpend zijn en lang nawerken.
- Het is niet makkelijk om na het pesten een evenwichtige relatie te vinden; het herstel gaat moeilijk en traag.
- Het gepeste kind is geïsoleerd, voelt zich eenzaam en voelt dat het niet meer bij de groep hoort.
- De groep lijdt onder een dreigend, onveilig gevoel. Iedereen is angstig, de kinderen vertrouwen elkaar niet meer, ze zijn niet erg open of spontaan er zijn weinig echte vriendjes in de groep.

UITLEG VAN ROLLEN

Als er in een klas gepest wordt zijn er vaak een aantal standaardrollen die kinderen hebben. Die rollen kun je ook best met kinderen bespreken. Vaak realiseren zij zich niet, dat ze óók een rol spelen bij het pesten, ook al doen ze niets.

Allereerst is er natuurlijk **de gepeste**. Dit kind is degene die zwakker is dan degene(n) die hem pesten. Kinderen denken zelf dat er een reden is waarom ze gepest worden. Ze denken dan aan dingen als: ik ben lelijk, ik heb een beugel, ik heb een bril, enz. Dat blijkt niet te kloppen. De pester zoekt een slachtoffer: bij dat slachtoffer wordt een reden “verzonnen.” Er zijn verhalen van mooie, slimme kinderen, die toch slachtoffer waren van pesters. De gepeste lokt het pesten (in de regel) níet uit! Het kan wel zijn, dat het kind verkeerd reageert op het pesten of op andere kinderen die echt willen helpen. Door de continue stress en het groeiende wantrouwen tegen anderen, kan het kind wel verkeerde reacties vertonen. Heel soms komt het voor dat een kind de onzekerheid niet meer aankan (wanneer halen ze weer wat met me uit?) en het pesten op dat moment dan maar zelf “uitlokt” door de pester te provoceren. Er is nu tenminste duidelijkheid.

De pester: De pester wil graag domineren. Hij wil de baas zijn, maar tegelijkertijd wil hij dat anderen hem accepteren. De pester bestaat vaak bij de gratie van anderen. Er zijn meestal een aantal meelopers, die de pester helpen. De pester heeft vaak problemen, bijvoorbeeld thuis of op school. Dat zijn voor hem of haar onoplosbare problemen. Die worden afgereageerd op een zwakker kind. De pester alleen maar straffen zal het probleem dus nooit oplossen. Ook de pester heeft dus hulp nodig. Het komt nogal eens voor dat de pester vroeger zelf gepest werd. Om dit te voorkomen heeft hij deze rol genomen.

De meelopers: zij zijn vaak bang voor de pester. Door mee te doen zorgen ze dat zij in ieder geval geen slachtoffer worden. Ook bewonderen ze de pester soms of willen ze laten zien dat zij óók durven. Door mee te doen horen ze bovendien bij de groep. Ze gaan vaak nog een stapje verder in hun gedragingen dan de pester.

De wegkijkers of buitenstaanders: het grootste gedeelte van je klas. Deze kinderen zien het pesten wel. Ze doen echter niets, uit angst zelf slachtoffer te worden. Als je anoniem briefjes laat invullen met de vraag: “Zie jij weleens dat er iemand in deze klas gepest wordt?” en met als tweede vraag: “Wie worden er dan gepest?”, kun je soms verrassende antwoorden krijgen.

De helper: soms is er een enkel kind dat wèl durft op te komen voor de gepeste. Dit kind gaat wel met het slachtoffer om, ondanks alle moeilijkheden.

De leraar: niet vaak genoemd, maar hij of zij heeft wel degelijk een rol in dit geheel. De manier waarop de leraar reageert op het pesten, maar ook op de gepeste en de pester kan absoluut invloed hebben

MOGELIJKE SIGNALEN VOOR EEN PESTSITUATIE

Vaak kunnen door middel van goede observaties al bepaalde signalen van pestgedrag worden opgevangen. Door het goed observeren van kinderen in verschillende onderwijsleersituaties en spelsituaties kunnen peestsituaties al in een vroeg stadium worden gesignaleerd en kan op gepaste wijze worden ingegrepen.

Signalen bij de gepeste:

- Het kind heeft blauwe plekken, schrammen, beschadigde spullen en 'verliest' regelmatig eigendommen. Let hier zeker op als het kind normaal gesproken niet slordig is.
- Het kind maakt zich soms het liefst onzichtbaar. Het kind is vaak verdrietig, neerslachtig of heeft stemmingswisselingen met ernstige driftbuien.
- Het kind staat vaak alleen op het speelplein; er komen geen vriendjes thuis om te spelen en wordt ook niet door andere kinderen uitgenodigd.
- Het kind zoekt veiligheid en gezelschap bij de leraar of een andere volwassene.
- Als er groepjes worden gekozen, wordt het kind als laatste gekozen of blijft over.
- De schoolresultaten worden minder. Het kind presteert onder zijn kunnen.
- Het kind is vaak afwezig, letterlijk of figuurlijk. Het vlucht weg in de eigen fantasie.
- Het kind zorgt ervoor dat het zo laat mogelijk op school komt, vlak voor de bel, en is na schooltijd meteen weer weg of blijft juist extra lang hangen.
- Er ontstaan veel conflicten rondom het kind. De naam van het kind wordt veel genoemd. • Het kind neemt de slachtofferrol op zich (het geeft niet, het is gewoon zo).

Signalen bij de pester:

- Het kind vindt het moeilijk om samen te spelen of samen te werken, omdat het graag het spel wil bepalen.
- Het kind verdraagt geen kritiek en wordt boos als zijn gedrag ter discussie wordt gesteld, al is het ook maar door een grapje.
- De pester is regelmatig brutaal naar jongere/ andere kinderen.
- De pester kan zich moeilijk inleven in de gevoelens van anderen en heeft weinig tot geen schuldgevoel. • Het kind vertoont vaak grensoverschrijdend gedrag.
- Het kind leeft soms een dubbelleven. In de groep braaf en volgzzaam, maar tijdens vrije situaties juist het tegenovergestelde.
- Zijn vrienden zijn volgzame meelopers, die wachten op instructie van de pester en gedragen zich vaak op dezelfde manier. Ook zij spreken vaak negatief of kleinerend over andere kinderen.

Bij zowel de 'gepeste' als de 'pester' moet rekening gehouden worden met persoonskenmerken van het kind. Het pesten kan bijv. veroorzaakt worden door een gedrags- of ontwikkelingsstoornissen of er kan sprake zijn van een beneden gemiddeld cognitief functioneren. De hierboven genoemde signalen zijn dus mogelijke signalen, maar beschreven gedrag kan ook een andere oorsprong hebben. Het team van Boulevard410 heeft veel expertise op het gebied van gedrags- en ontwikkelingsstoornissen en is derhalve in staat om hierbij aan te sluiten. Signalen zullen altijd serieus onderzocht worden

WAT DOET DE SCHOOL AAN PREVENTIE

Leraren hebben een voorbeeldfunctie. Het voorbeeldgedrag van de leraar is ten aanzien van sociaal wenselijk gedrag van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar aanvaarding van verschillen wordt aangemoedigd, waar ruzies worden uitgesproken en niet met geweld wordt opgelost, waar leerlingen in hun eigenheid worden gerespecteerd, waar agressief gedrag van leerlingen, ouders en medewerkers van school niet wordt geaccepteerd en waar leraren duidelijk stelling nemen tegen dergelijke gedragingen. Het team van Boulevard410 is erin geschoold om een veilig schoolklimaat voor alle leerlingen vorm te kunnen geven. Gedurende de schooldag wordt hier gericht en continu aandacht aan besteed.

Daarnaast zijn er de volgende preventieve maatregelen tegen pesten:

- Duidelijke omgangsregels en duidelijke school-en klassenregels.
- Er wordt expliciet aandacht geschonken aan groepsvorming.
- Het onderwerp pesten regelmatig bespreken in de klas.
- Aanbod van lessen gericht op sociale vaardigheden.
- We gebruiken daarbij het programma 'PAD' (Programma Alternatieve Denkstrategieën) en 'de Vreedzame School', waardoor de leerlingen meer zelfcontrole (gaan) ontwikkelen en meer zicht op eigen gevoelens en die van anderen gaan krijgen alsmede sociaal inzicht ontwikkelen en vaardiger worden in het oplossen van problemen.
- Een voor de leerlingen bekend en gemakkelijk toegankelijk aanspreekpunt in de persoon van de vertrouwenspersoon/ zorgcoördinator / leraar.
- De vertrouwenspersonen binnen onze school, zijn het luisterend oor in de school. Naast dat leerlingen terecht kunnen met hun verhaal, geven zij ook workshops over allerlei verschillende thema's. Ieder schooljaar is er ook een workshop over pesten. Voor deze workshop kunnen leerlingen zich vrijwillig inschrijven. In de weken van de workshop, zijn er thematafels ingericht binnen onze school over het thema pesten. Allerlei boeken en lesmateriaal zijn hier te vinden, voor zowel leerlingen als leerkrachten.
- Boulevard410 doet mee aan 'De week tegen pesten', aan het begin van het schooljaar- in de vierde week van september.
- Wij maken gebruik van ZIEN. Zowel de leerlingen als de leraren vullen 2 maal per jaar de vragen - / observatielijsten in. De gegevens m.b.t. welbevinden hebben een belangrijke signaalfunctie. ZIEN heeft een signaalfunctie m.b.t. pesten en pestbeleving;
- Tweemaal per jaar wordt er een vragenlijst afgenomen in de groepen om in kaart te brengen hoe de sociale verbanden in de groep zijn. De vragen die gesteld worden zijn; 'Met wie speel je graag?' 'Met wie kan je goed samenwerken?' De uitkomsten worden verwerkt in een sociogram. Een sociogram is een grafische weergave van onderlinge relaties, bijvoorbeeld in de klas. Hierdoor kan een leraar zien hoe de sociale verbanden in een klas zijn. Het sociogram kan helpen bij het onderkennen van hiërarchie, de leiders en de leerlingen die sociaal geïsoleerd zijn.
- De meeste groepen werken met coöperatieve werkvormen. Coöperatief leren bevordert onder meer de sociale vaardigheden en draagt daardoor bij aan een verbeterde sfeer in de groep.

TE ZETTEN STAPPEN ALS ER (VERMOED WORDT DAT) GEPEST WORDT

Ons schoolteam neemt signalen van pesten serieus. Pesten is een probleem van het gepeste kind, het pestende kind, de 'middengroep' (rest van de groep), ouders van beide kinderen en de school.

Wanneer wordt vermoed dat sprake is van pesten of wanneer sprake is van pesten, wordt het zogenaamde vijfsporenaanpak ingezet, hetgeen betekent dat de school:

- Steun biedt aan het gepeste kind.
- Steun biedt aan de pester.
- Waar mogelijk de zwijgende middengroep betreft bij de oplossingen van het pestprobleem.
- Steun biedt aan de leraar.
- Steun biedt aan de ouders.

Leraren melden pestproblemen bij de zorgcoördinator en brengen de andere teamleden op de hoogte van de acties en consequenties rond leerlingen. Tijdens team- en/of bouwvergaderingen worden altijd afspraken gemaakt tussen de leraren in de school. Middels deze afspraken wordt gezorgd dat, bij het toezicht tijdens de lessen, bij het buitenspelen en dergelijke, sprake is van een consequente aanpak.

Bij twijfel over de vraag of er sprake is van pesten, vindt altijd een nader onderzoek plaats. Wordt tot onderzoek overgegaan, dan zullen ouders van het vermoedelijke slachtoffer en de eventuele dader als eersten en afzonderlijk worden betrokken bij het onderzoek en de vervolgactiviteiten.

Het slachtoffer kan rekenen op hulp van de leerkracht, gericht op weerbaarheid en zelfvertrouwen. Nagegaan zal worden wat dient te gebeuren om zo snel mogelijk een veilige omgeving te realiseren. In een volgend stadium zal worden bekeken of met het slachtoffer het doorlopen van een meer op eigen persoonsontwikkeling gericht traject gewenst is.

Als een leerling gepest wordt zullen we het kind stimuleren (en steunen) om zelf het probleem aan te pakken, in ernstige gevallen van pesten wordt de pester direct aangesproken door de leraar. Er zal een met de mogelijke dader(s) een confronterend gesprek aangegaan worden. Pesten is onaanvaardbaar. Duidelijk wordt gemaakt welk gedrag niet wordt geaccepteerd.

De pester komt voorlopig “onder curatele”; zijn bewegingsvrijheid ten opzichte van het slachtoffer wordt ingeperkt. Deze maatregel is van kracht tot zekerheid over de feitelijke gebeurtenissen is verkregen. Wanneer meer duidelijkheid over de feitelijke gang van zaken bestaat kan als reactie op pestgedrag een sanctionering volgen.

Daarnaast is voor de pester hulp, uitleg en begeleiding noodzakelijk. Pesten is onaanvaardbaar. Het gedrag wordt afgekeurd, niet het kind zelf! Er zal onderzocht moeten worden wat de achterliggende oorzaak is van het pesten is.

Bij herhaald pesten worden ‘op maat’ maatregelen genomen. Deze kunnen bijvoorbeeld zijn:

- Een pauze binnen blijven.
- Uitgesloten worden van bepaalde activiteiten.
- Voor een bepaalde tijd van de dag in een andere groep verblijven.
- Bij aankomst op school meteen naar binnen en/of na schooltijd nablijven

Blijft het pestgedrag voortduren, dan worden alle betrokkenen (pester, de gepeste, ouder(s)/ verzorger(s), leraren en zorgcoördinator) uitgenodigd op school voor een gesprek. Tijdens dit gesprek proberen we de problemen boven water te krijgen en op 1 lijn te komen, tot slot worden afspraken gemaakt. Ouder(s)/ verzorger(s) van pester en gepeste zullen ondersteund worden. De schoolmaatschappelijk werker of vertrouwenspersoon kan hier zo nodig een rol in spelen

EVENTUEEL TE VERWACHTEN PROBLEMEN BIJ DE AANPAK VAN PESTEN

Te verwachten problemen zijn dat kinderen elkaar na schooltijd op zoeken, dat het pesten wordt vervolgd via sociale media of dat ouders zich er op een niet wenselijke manier in mengen. Zodra dit het geval blijkt te zijn, wordt het direct opgepakt en bespreekbaar gemaakt. Zo nodig met ondersteuning van de schoolmaatschappelijk werker, vertrouwenspersoon of wijkagent.

CONTACTPERSONEN EN INSTANTIES

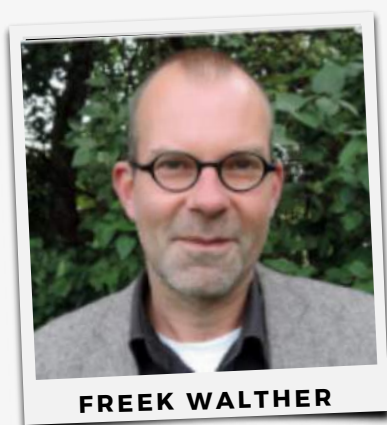
Pest coördinator: Suzanne Kalmijn (leraar bovenbouw)

Interne contactpersonen: Ülkü Mete (pedagogisch medewerker) en Suzanne Kalmijn (leraar)

Externe vertrouwenspersoon: Freek Walther, tel. 0597-85660, e-mail: info@freekwalther.n

E-MAIL: ULKU.METE@MEERKRING.NL
SUZANNE.KALMIJN@MEERKRING.NL

E-MAIL: INFO@FREEKWALTHER.NL
TELEFOONNUMMER: 06-18518001

INFORMATIE VOOR OUDERS

Voor meer informatie, zie de volgende websites:

- www.pestten.net
- www.omgaanmetpesten.nl
- www.pestweb.nl

Luister naar uw kind en neem het altijd serieus. Zoek contact met school als u vermoedt dat uw kind wordt gepest of pest, zodat we er samen wat aan kunnen doen

